

VADLĪNIJAS **pašvaldības policijas izveidei un darbības nodrošināšanai**

1. IEVADS

Šo vadlīniju mērķis ir sniegt tiesību aktos un izveidoto pašvaldības policijas resursu statistiskā analīzē balstītas rekomendācijas pašvaldības policijas izveidei un darbības nodrošināšanai pašvaldībām, kurās uz 2023. gada 1. janvāri pašvaldības policija nebija izveidota.

Pašvaldību likuma, kurš stājās spēkā 2023. gada 1. janvārī, 4. panta pirmās daļas 14. punktā noteikts, ka pašvaldībai ir autonomā funkcija - piedalīties sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanā, tostarp izveidojot un finansējot pašvaldības policiju. Vienlaikus likuma pārejas noteikumu 2. punktā noteikts, ka šā likuma 4. panta pirmās daļas 14. punkts daļā par pienākumu izveidot un finansēt pašvaldības policiju stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Uz 2023. gada 1. janvāri pašvaldības policija bija izveidota sešās no septiņām valstspilsētu pašvaldībām un trīsdesmit no trīsdesmit sešām novadu pašvaldībām.

Uz 2024. gada 1. janvāri lēmums par pašvaldības policijas izveidi ir pieņemts visās pašvaldībās, tostarp Madonas un Varakļānu novada pašvaldībā pieņemts lēmums par kopīgas pašvaldības policijas izveidi.

Vienlaikus, ņemot vērā, ka saskaņā ar apkopoto statistisko informāciju uz 2023. gada 1. janvāri bija divpadsmit novadu pašvaldības policijas, kurās netika nodrošināts pašvaldības policijas darbs 24/7 režīmā, un bija pašvaldības policijas, kuru materiāltehniskā apgāde iespējams ierobežo pašvaldības policijas spējas efektīvi īstenot normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus, šo vadlīniju mērķis ir arī izveidoto pašvaldības policiju darbības nodrošināšanas pilnveidošana.

Izvērtējot apkopoto informāciju par pašvaldības policijas personāla resursiem (darbinieku skaits) konstatējams, ka viens no galvenajiem iemesliem, kāpēc netiek nodrošināts darbs 24/7 režīmā, ir nepietiekams personāla resurss. To, ka darbinieku skaits daļā novadu pašvaldību policiju, lai nodrošinātu darbu 24/7 režīmā, būtu palielināms, raksturo sekojoši dati:

- **valstspilsētu pašvaldībās** pašvaldības policijas darbinieku skaits pret iedzīvotāju skaitu svārstās no viena darbinieka uz 392 iedzīvotājiem līdz vienam darbiniekam uz 883 iedzīvotājiem, **vidēji ir viens pašvaldības policijas darbinieks uz 637 iedzīvotājiem;**

- **novadu pašvaldībās, kurās darbs ir organizēts 24/7 režīmā,** pašvaldības policijas darbinieku skaits pret iedzīvotāju skaitu svārstās no viena darbinieka uz 566 iedzīvotājiem līdz vienam darbiniekam uz 1820 iedzīvotājiem; **vidēji ir viens pašvaldības policijas darbinieks uz 1193 iedzīvotājiem;**

- **novadu pašvaldībās, kurās darbs nav organizēts 24/7 režīmā,** pašvaldības policijas darbinieku skaits pret iedzīvotāju skaitu svārstās no viena darbinieka uz 1603 iedzīvotājiem līdz vienam darbiniekam uz 4243 iedzīvotājiem; **vidēji ir viens pašvaldības policijas darbinieks uz 2923 iedzīvotājiem.**

Vadlīnijas sagatavotas, lai nodrošinātu Deklarācijā par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību (2022. gada 14. decembris) ietvertā uzdevuma iekšējās drošības un sabiedriskās kārtības stiprināšanai (23. sadarbībā ar pašvaldībām paplašināt pašvaldības policijas kompetenci un atbildību) īstenošanu un Valdības rīcības plānā Deklarācijas par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai

(apstiprināts ar Ministru kabineta 2023. gada 20. aprīļa rīkojumu Nr. 200) ietvertā saistītā pasākuma Nr. 23.1. izpildi.

Vadlīnijas aktualizētas ņemot vērā grozījumus likuma "Par policiju" 19. pantā, kas stājās spēkā 2024. gada 1. janvārī, kā arī izmaiņas nozaru likumos, kuros Valsts policijas un pašvaldības policijas amatpersonām paredzētas tiesības veikt administratīvā pārkāpuma procesu vai veikt administratīvā pārkāpuma procesu līdz lietas izskatīšanai.

2. PAŠVALDĪBAS POLICIJAS IZVEIDE UN TĀS DARBĪBAS KONTROLE

Pašvaldības policija izveidojama un tās darbības kontrole nodrošināma, ievērojot likuma "Par policiju" un Pašvaldību likuma prasības.

Likuma "Par policiju" 19. panta pirmajā daļā (redakcijā, kas stājās spēkā 2024. gada 1. janvārī) noteikts, ka pašvaldība izveido pašvaldības policiju vai pašvaldības izveido kopīgu pašvaldības policiju, vai pašvaldība Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktajā kārtībā deleģē visus pašvaldības policijas uzdevumus citai pašvaldībai. Pašvaldība, kurā izveidota pašvaldības policija, atsevišķus pašvaldības policijas uzdevumus Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktajā kārtībā var deleģēt citai pašvaldībai.

Kopīga pašvaldības policijas iestāde, ja nepieciešams, izveidojama, ievērojot Pašvaldību likuma 80. panta prasības.

Atsevišķu vai visu normatīvajos aktos noteikto pašvaldības policijas pienākumu/uzdevumu izpilde citai pašvaldībai/pašvaldības policijai, ja pilnvarotā persona attiecīgo uzdevumu var veikt efektīvāk, deleģējama, ievērojot Pašvaldību likuma 7. panta un Valsts pārvaldes iekārtas likuma V nodaļas "Atsevišķu pārvaldes uzdevumu deleģēšana" prasības.

Pašvaldības policiju kā pašvaldības iestādi izveido pašvaldības dome, izdodot pašvaldības policijas iestādes nolikumu, ievērojot Valsts pārvaldes iekārtas likuma 28. panta prasības. Pašvaldības policiju var izveidot arī kā pašvaldības iestādes struktūrvienību.

Atbilstoši likuma "Par policiju":

- 1. pantam policija ir apbruņota militarizēta valsts vai pašvaldības institūcija, kuras pienākums ir aizsargāt personu dzīvību, veselību, tiesības un brīvības, īpašumu, sabiedrības un valsts intereses no noziedzīgiem un citiem prettiesiskiem apdraudējumiem;

- 2¹. pantam pašvaldības policijas darbinieks ir persona, kura ieņem pašvaldības vai pašvaldību kopīgi iedibinātu policijas amatu un pilda šajā likumā noteiktos pienākumus attiecīgās pašvaldības administratīvajā teritorijā, citas pašvaldības administratīvajā teritorijā, kura deleģējusi šajā likumā noteikto uzdevumu izpildi, vai to pašvaldību teritorijās, kuras ir izveidojušas kopīgu pašvaldības policiju. Pašvaldības policijas darbinieka darba tiesiskās attiecības regulē Darba likums, ciktāl šis likums nenosaka citādi;

- 15. pantam policija sastāv no Valsts policijas, pašvaldības policijas un ostas policijas. Valsts policija savas kompetences ietvaros izpilda savus pienākumus visā Latvijas Republikas teritorijā, pašvaldības policija — attiecīgajā administratīvajā teritorijā un citas pašvaldības administratīvajā teritorijā, kura deleģējusi šajā likumā noteikto pienākumu vai uzdevumu izpildi, bet ostas policija — normatīvajos aktos noteiktajās ostas robežās. Valsts policija ir iekšlietu ministra pārraudzībā esoša iestāde. Pašvaldības policija ir iekļauta attiecīgās pašvaldības sastāvā, ostas policija — attiecīgās Ostas pārvaldes sastāvā, bet darba organizācijas jautājumos pašvaldības policija un ostas policija sadarbojas ar Valsts policiju;

- 38. pantam policijas darbību kontrolē Ministru kabinets, iekšlietu ministrs un pašvaldību iestādes savas kompetences ietvaros, proti, tā kā pašvaldības policija ir pašvaldības iestāde (struktūrvienība), tās darbību kontrolē pilnvarotas pašvaldības amatpersonas. Tiesību normu ievērošanu pašvaldības policijas darbībā atsevišķās jomās (piemēram - valsts valodas lietošana, fizisko personu datu apstrāde) uzrauga kompetentās valsts iestādes.

3. PAŠVALDĪBAS POLICIJAS PERSONĀLS

Pašvaldības policijas darbinieku skaits nosakāms ne mazāks kā, lai pašvaldības policija varētu veikt tai normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus 24/7 režīmā.

Pašvaldības policijas darbinieku kandidātu atlasē ievērojamas likumā “Par policiju” noteiktās vispārīgās prasības. Pašvaldība, kā darba devējs, pašvaldības policijas darbinieku kandidātiem var paredzēt specifiskas prasības attiecībā, piemēram, uz izglītību, veselības stāvokli, fizisko sagatavotību, stresa noturību, profesionālo pieredzi (tai skaitā - darbs tiesību aizsardzības iestādēs), transportlīdzekļa vadītāja kvalifikāciju utt..

Pašvaldības policijas amatpersonu amata savienošanas ierobežojumi ar citiem amatiem noteikti likumā “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”.

Likuma “Par policiju” 19. panta piektajā daļā (redakcijā, kas stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī) noteikts, ka pašvaldības policijas darbinieku skaitu nosaka attiecīgā pašvaldība vai Pašvaldību likumā noteiktā uzraudzības padome. Minētajā normā noteikts arī, ka pašvaldības policijas sastāvā var būt tās priekšnieks, viņa vietnieki, vecākie inspektori, inspektori un jaunākie inspektori, kā arī vecākie kārtībnieki, kārtībnieki un jaunākie kārtībnieki. (Pašvaldības policijas amatu (profesiju) saraksts iekļauts arī Ministru kabineta 2017. gada 23. maija noteikumu Nr. 264 “Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām” Pielikuma 75. un 505. punktā).

Lai novadu pašvaldības policijas pamata funkciju izpildi varētu organizēt 24/7 režīmā, pašvaldības policijas darbinieku skaits nosakāms, vismaz ievērojot sekojošo:

- ne mazāk kā viens pašvaldības policijas darbinieks uz **1500** iedzīvotājiem;
- vismaz **16¹** darbinieki pašvaldības policijā (piemēram, priekšnieks – 1, vecākais inspektors (“grupas vadītājs”) – 5, inspektors vai jaunākais inspektors – 10). Ar šādiem personāla resursiem pašvaldības policija nodrošinātu norīkojumu (reaģējošo spēku) maiņu darbu nepārtrauktā režīmā saskaņā ar 12 stundu vai 24 stundu darba laika grafiku - dienā minimums 2 norīkojumi ar vismaz 2 policistiem katrā, naktī 1 norīkojums ar 2 policistiem).

Ja pašvaldības budžeta iespējas neļauj uzturēt šādu pašvaldības policijas darbinieku skaitu, ieteicams risināt jautājumu par kopīgas pašvaldības policijas iestādes izveidi, vienojoties ar kādu “blakus” esošo pašvaldību. Iekšlietu ministrijas ieskatā novadu pašvaldībām, kurās iedzīvotāju skaits mazāks par 20 000, (piemēram – Alūksnes, Balvu, Preiļu, Smiltenes, Valkas, Ventspils novada pašvaldība) būtu jārisina jautājums par kopīgas pašvaldības policijas iestādes izveidi.

Ja pašvaldības policijas uzdevumu izpilde deleģēta citai pašvaldībai vai izveidota kopīga pašvaldības policija, tad vismaz vienu atbalsta punktu (iecirkni telpās) ieteicams izveidot katras iesaistītās pašvaldības teritorijā.

Lai nodrošinātu informācijas par notikumiem (zvanu) pieņemšanu, reģistrēšanu un reaģēšanu uz tiem 24/7 režīmā, nepiesaistot darbiniekus darbam tikai policijas iecirknī (telpās), novadu pašvaldības policijās ieteicams izveidot “mobilo dežūrdaļu” speciāli aprīkotā piemērotā transportlīdzeklī.

Likuma “Par policiju” 21.pantā ir noteikts, ka par pašvaldības policijas darbinieku var būt persona, kura atbilst šādām prasībām:

- 1) ir pilngadīgs Latvijas pilsonis;

¹ palielināms proporcionāli iedzīvotāju skaitam un citiem faktoriem/apstākļiem, kas ņemami vērā, nosakot objektīvi nepieciešamo pašvaldības policijas darbinieku skaitu (piemēram, papildus funkcijas, svārstmigrācijas faktors, “noziedzības” līmenis pašvaldības teritorijā, utt.).

2) nav sodīta par tīšu noziedzīgu nodarījumu — neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas;

3) nav notiesāta par tīšu noziedzīgu nodarījumu, atbrīvojot no soda;

4) nav saukta pie kriminālatbildības par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, izņemot gadījumu, kad persona ir saukta pie kriminālatbildības, bet kriminālprocess pret to izbeigts uz rehabilitējoša pamata;

5) ir ieguvusi vismaz vidējo izglītību.

Par pašvaldības policijas priekšnieku un viņa vietnieku var pieņemt darbā personu, kura atbilst šā panta pirmās daļas 1., 2., 3. un 4. punktā noteiktajām prasībām un ir ieguvusi augstāko izglītību.

Proti, persona, kura neatbilst minētajām prasībām, nevar tikt pieņemta darbā par pašvaldības policijas darbinieku, bet, ja iestājas 21. panta pirmās daļas 2.-4. punktā minētie apstākļi – darba tiesiskās attiecības ar pašvaldības policijas darbinieku ir izbeidzamas.

Pašvaldības policijas priekšnieku un viņa vietnieku pieņem darbā, ja saņemta iekšlietu ministra rakstveida piekrišana. Iekšlietu ministrs rakstveida piekrišanu nedod, ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka persona (tās atrašanās pašvaldības policijas priekšnieka amatā) rada draudus valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai un drošībai.

Vakanta pašvaldības policijas priekšnieka vai viņa vietnieka amata pienākumus vai prombūtnē esoša pašvaldības policijas priekšnieka vai viņa vietnieka amata pienākumus var pildīt persona, kura atbilst šā panta otrās daļas prasībām. Ja personai uzdod pildīt pašvaldības policijas priekšnieka vai viņa vietnieka amata pienākumus uz laiku, kas pārsniedz sešus mēnešus, nepieciešams saņemt iekšlietu ministra rakstveida piekrišanu.

Jāatzīmē, ka iekšlietu ministra rakstveida piekrišana saņemama pirms pašvaldības policijas priekšnieka un viņa vietnieka pieņemšanas darbā/iecelšanas amatā.

Šobrīd nav izstrādāti nekādi pašvaldības policijas darbinieku profesijas standarti, strukturējot tos atbilstoši darba pienākumu izpildes specifikai un nosakot minimālo profesionālās kvalifikācijas līmeni, kas savukārt kalpotu par pamatu pašvaldības policijas darbinieku formālās izglītības programmu izstrādei un profesionālās kvalifikācijas ieguvei, iespējams, konsorcijs "Iekšējās drošības akadēmija" ietvaros.

Lai pašvaldības policijas darbinieki kvalitatīvi un efektīvi varētu pildīt amata pienākumus, kā pagaidu risinājums, būtu nodrošināma atsevišķu pašvaldības policijas darbinieku profesionālās pilnveides izglītības programmu (kursu) apguve (tēmas, piemēram – policijas tiesības, policijas taktika, speciālo līdzekļu un fiziskā spēka lietošana, šaujamieroču pielietošana, administratīvo pārkāpumu process, bērnu tiesību aizsardzība u.c.).

Profesionālās pilnveides izglītības programmu (kursu) apguvi pašvaldību policijas darbiniekiem var realizēt jebkura izglītības iestāde vai darba devējs. Valsts policija sadarbībā ar Valsts policijas koledžu var piedalīties vadlīniju izstrādē profesionālās pilnveides izglītības programmai speciālo zināšanu apguvei pašvaldības policijas darbiniekiem. Vadlīnijās ietverama izglītības programmas struktūra, mācību priekšmetos obligāti iekļaujamās tēmas, materiāltehniskais nodrošinājums, sasniegtie rezultāti. Tāpat vadlīnijās ietveramas prasības, kas attiecas uz pedagogu kvalifikāciju un profesionalitāti.

4. PAŠVALDĪBAS POLICIJAS PIENĀKUMI

Pašvaldības policijas darbinieku amata pienākumi nosakāmi atbilstoši likumam “Par policiju” un citiem tiesību aktiem, kuros paredzēti uzdevumi/funkcijas pašvaldības policijai.

Pašvaldības policijas (pamata) pienākumos saskaņā ar likuma “Par policiju” 19. panta otro daļu ietilpst:

- likumpārkāpumu profilakse;

- ar iespējamiem likumpārkāpumiem un notikumiem, kuri apdraud personu vai sabiedrības drošību, saistītu iesniegumu un informācijas reģistrēšana, reaģēšana uz sniegto informāciju, kā arī saņemtās informācijas nodošana kompetentām amatpersonām un institūcijām (saskaņā ar likuma pārejas noteikumu 13. punktu pašvaldības policija iesniegumus un informāciju par iespējamiem likumpārkāpumiem un notikumiem, kuri apdraud personu vai sabiedrības drošību, sāk reģistrēt vienotajā notikumu reģistrā ne vēlāk kā 2025. gada 1. janvārī);

- kontrole pār to, kā tiek izpildīti pašvaldību saistošie noteikumi, par kuru pārkāpšanu paredzēta administratīvā atbildība, kā arī administratīvo sodu piemērošana par šo noteikumu pārkāpšanu un to izpilde;

- Valsts policijas un Valsts drošības dienesta atbalstīšana sabiedrības drošības garantēšanā un noziedzības apkarošanā;

- tūlītēju draudu novēršana, ja persona, kas atrodas mājoklī vai tā tuvumā, var nodarīt kaitējumu aizsargājamās personas dzīvībai, brīvībai vai veselībai, līdz tiesa izskata jautājumu par pagaidu aizsardzību pret vardarbību.

Būtiskākie Valsts policijas darbinieku pamatpienākumi sabiedrības drošības nodrošināšanas jomā (likuma “Par policiju” 10. pants), kuru veikšanā nepieciešams pašvaldības policijas atbalsts:

- nodrošināt kārtību uz ceļiem, ielās, laukumos, parkos, sabiedriskā transporta līdzekļos, lidostās, ostās, stacijās un citās publiskās vietās, lai garantētu personu un sabiedrības drošību;

- sniegt neatliekamo palīdzību personām, kuras cietušas likumpārkāpumu rezultātā, nelaimes gadījumos vai atrodas bezpalīdzības stāvoklī, arī tad, ja tās reibuma stāvoklī zaudējušas spēju patstāvīgi pārvietoties vai var nodarīt kaitējumu apkārtējiem vai pašas sev, kā arī sniegt palīdzību nepilngadīgām personām, kas palikušas bez vecāku vai viņu aizstājēju uzraudzības;

- novērst un pārtraukt administratīvos pārkāpumus, noskaidrot pie administratīvās atbildības saucamās personas, atbilstoši kompetencei veikt administratīvā pārkāpuma procesu²;

- regulēt transportlīdzekļu un gājēju kustību, veikt satiksmes un satiksmes līdzekļu uzraudzību;

- kontrolēt ūdens satiksmes drošības noteikumu ievērošanu iekšējos ūdeņos, kā arī atpūtas kuģu reģistrācijas noteikumu ievērošanu.

Ministru kabinets 2023. gada 5. decembrī izdeva noteikumus Nr. 697 “Kontrolpirkuma noteikumi”, kas precizē prasības kārtībai, kādā policija var veikt kontrolpirkumus, tostarp, kontrolpirkumus tiešsaistē vai izmantojot citus distances saziņas līdzekļus.

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 115. panta pirmās daļas 26) punktu pašvaldības policijas amatpersonas ir tiesīgas veikt administratīvā pārkāpuma procesu. Turklāt atbilstoši minētā panta ceturtajai daļai - administratīvā pārkāpuma procesu ir tiesīga veikt pašvaldības policijas amatpersona, kurai ir vismaz vidējā izglītība.

Jāatzīmē, ka saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 263. panta sesto daļu naudas sodus, kas piemēroti par pašvaldību saistošajos noteikumos paredzētajiem administratīvajiem pārkāpumiem, ieskaita pašvaldību budžetos. Pašvaldību budžetos ieskaita arī tos naudas sodus, kurus par likumos paredzētajiem administratīvajiem pārkāpumiem piemērojušas pašvaldību amatpersonas.

Vienlaikus jāatzīmē, ka likuma “Par policiju” 19. panta ceturtajā daļā attiecībā uz pašvaldības policijas rīcību saistībā ar likumpārkāpumiem, kuri nav pašvaldības policijas kompetencē īpaši noteikts, ja ienāk ziņas par to, ka tiek gatavots vai ir izdarīts likumpārkāpums, kura izskatīšana ir Valsts policijas kompetencē, pašvaldības policija veic nepieciešamos pasākumus tā novēršanai, pārkāpēja aizturēšanai, notikuma vietas apsargāšanai un nekavējoties

² Nozaru likumu, kuros pašvaldības policijas amatpersonām paredzētas tiesības veikt administratīvā pārkāpuma procesu vai veikt administratīvā pārkāpuma procesu līdz lietas izskatīšanai, saraksts ietverts šo vadlīniju pielikumā.

par to paziņo attiecīgajai Valsts policijas iestādei (amatpersonai), kā arī nodod tai likumpārkāpēju un attiecīgos dokumentus par viņu. Šajos jautājumos Valsts policijas amatpersonu norādījumi ir saistoši pašvaldības policijas darbiniekiem.

Pašvaldības policija, ievērojot Apsardzes darbības likuma prasības, kā iekšējās drošības dienests, var nodrošināt pašvaldības objektu apsardzi, iekšējo kārtību un drošību, taču pašvaldības policija nevar sniegt apsardzes pakalpojumus.

Izņēmums - saskaņā ar Publisku svētku un izklaides drošības pasākumu likuma 1. panta piekto punktu pašvaldības policijas darbinieki var būt kārtības uzturētāji privātpersonu organizētā publiskā pasākumā, noslēdzot attiecīgu līgumu. Šādā gadījumā nepieciešams ar pašvaldības saistošiem noteikumiem apstiprināt pašvaldības policijas maksas pakalpojumu cenrādi (Piemēram skatīt – Ministru kabineta 2013. gada 24. septembra noteikumus Nr. 903 “Valsts policijas maksas pakalpojumu cenrādis”).

Pašvaldība var noteikt citu tās kompetencē esošu uzdevumu izpildi pašvaldības policijai, nodrošinot pašvaldības policiju ar atbilstošiem resursiem (piemēram, glābšana uz ūdens, pasākumi ugunsdrošības jomā u.c.)

5. PAŠVALDĪBAS POLICIJAS MATERIĀLTEHNISKĀ APGĀDE

Pašvaldību likuma 4. panta ceturtajā daļā noteikts, ka autonomo funkciju izpildi finansē no pašvaldības budžeta, ja likumā nav noteikts citādi. Ārējos normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos un kārtībā atsevišķu autonomo funkciju īstenošanā un finansēšanā piedalās valsts. Likuma “Par policiju” 37. panta pirmajā daļā noteikts, ka pašvaldības policija tiek finansēta un tās materiāltehniskā apgāde tiek veikta no attiecīgās pašvaldības līdzekļiem. Lai pašvaldības policijas darbinieki varētu efektīvi realizēt to amata pienākumus un tiesības, pašvaldības policija (darbinieki) nodrošināmi ar:

- **formas tērpu**, ievērojot Ministru kabineta 2020. gada 2. jūnija noteikumus Nr. 346 “Noteikumi par pamatprasībām pašvaldības policijas darbinieka formas tērpiem”.

Ņemot vērā, ka likuma “Par policiju” 19. panta piektajā daļā noteikts, ka pašvaldības policisti savus pienākumus pilda formas tērpā, formas tērps nepieciešams katram pašvaldības policijas darbiniekam;

- **transportlīdzekļiem, tai skaitā - operatīvajiem transportlīdzekļiem**, ievērojot Ministru kabineta 1999. gada 31. augusta noteikumus Nr. 304 “Noteikumi par operatīvajiem transportlīdzekļiem”.

Viens operatīvais transportlīdzeklis (ieteicams aprīkots arī ar pagaidu turēšanas telpu) nepieciešams vidēji uz 5 pašvaldības policijas darbiniekiem;

- **dienesta šaujamieročiem un munīciju**, ievērojot Ieroču aprites likuma prasības.

Dienesta šaujamierocis nepieciešams vismaz katram pašvaldības policijas darbiniekam, kurš savus pienākumus veic patrulēšanas režīmā;

- **speciālajiem līdzekļiem**, ievērojot Ministru kabineta 2011. gada 18. janvāra noteikumus Nr. 55 “Noteikumi par speciālo līdzekļu veidiem un to lietošanas kārtību”.

Speciālie līdzekļi, kurus ir tiesības lietot pašvaldības policijas darbiniekiem (sasiešanas līdzekļi, roku dzelži, steks, elektrošoka ierīce, gāzes baloniņš) nepieciešami katram pašvaldības policijas darbiniekam, kurš savus pienākumus veic patrulēšanas režīmā, vai vismaz katrā pašvaldības policijas operatīvajā transportlīdzeklī;

- **pagaidu turēšanas telpu**, ievērojot Ministru kabineta 2009. gada 7. jūlija noteikumus Nr. 735 "Kārtība, kādā personas tiek ievietotas un turētas pagaidu turēšanas vietās, un prasības šādu vietu aprīkošanai".

Pagaidu turēšanas telpu nepieciešams ierīkot vismaz vienu katrā pašvaldības policijā;

- **videonovērošanas sistēmām**, ievērojot Ministru kabineta 2017. gada 21. marta noteikumus Nr. 153 "Kārtība, kādā policija veic novērošanu, izmantojot tehniskos līdzekļus, kā arī šādas novērošanas rezultātā iegūto datu apstrādi".

Stacionāras videonovērošanas sistēmas ieteicams uzstādīt vietās, kur konstatēti augsti atkārtotu likumpārkāpumu izdarīšanas riski.

Ar individuālajām kompaktajām video kamerām ieteicams nodrošināt katru pašvaldības policijas darbinieku, kurš savus pienākumus veic patrulēšanas režīmā;

- **kuģošanas līdzekļiem**, ievērojot Ministru kabineta 2016. gada 9. februāra noteikumus Nr. 9 "Noteikumi par kuģošanas līdzekļu satiksmi iekšējos ūdeņos".

Vismaz viens kuģošanas līdzeklis nepieciešams katrā pašvaldības policijā.

- **portatīvo IT tehniku un sakaru līdzekļiem**;

Ar portatīvo IT tehniku un radiosakaru līdzekļiem nepieciešams aprīkot vismaz katru pašvaldības policijas operatīvo transportlīdzekli. Sakaru līdzekļiem ieteicams būt savietojamiem ar citu ārkārtas palīdzības dienestu (Valsts policija, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests) radiosakaru līdzekļiem.

- **citiem tehniskajiem līdzekļiem** (pēc nepieciešamības, piemēram – satiksmes organizācijas tehniskie līdzekļi, fototehnika, bezpilota lidaparāti).

6. PAŠVALDĪBAS POLICIJAS SADARBĪBA AR CITĀM PAŠVALDĪBU UN VALSTS INSTITŪCIJĀM

Pašvaldības policijai jāsadarbojas ar citām pašvaldību (piemēram, sociālais dienests, bāriņtiesa, būvvalde) un valsts institūcijām to kompetences jautājumos.

Pašvaldības policijas kā pastarpinātās pārvaldes institūcijas nepieciešamība pēc sadarbības izriet gan no Valsts pārvaldes iekārtas likuma 54. panta (iestādes sadarbības, lai veiktu savas funkcijas un uzdevumus), gan likuma "Par policiju" 7. panta (policija sadarbības ar iestādēm, privātpersonām un personu apvienībām.) un 15. panta (darba organizācijas jautājumos pašvaldības policija sadarbības ar Valsts policiju).

Atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 54. panta ceturtajai un piektajai daļai iestādes var sadarboties gan atsevišķā gadījumā, gan pastāvīgi. Sadarbojoties pastāvīgi, iestādes var slēgt starpresoru vienošanos. Publiskas personas sadarbojoties var slēgt sadarbības līgumu.

Pašvaldībai ieteicams slēgt sadarbības līgumu ar Valsts policiju (vai ar Valsts policijas reģiona pārvaldi, kuras apkalpojamajā teritorijā ietilpst attiecīgā pašvaldības policija, lai noteiktu iestāžu (struktūrvienību) sadarbības priekšmetu (piedalīšanās konkrētu pārvaldes uzdevumu veikšanā, informācijas sniegšana, atzinumu sniegšana un citi jautājumi kompetences ietvaros), piemēram, Valsts policijas (struktūrvienības) un pašvaldības policijas kopējas dislokācijas plānošana, ņemot vērā attiecīgās pašvaldības policijas resursus un darba režīmu.

PIELIKUMS

Nozaru likumu, kuros Valsts policijas un pašvaldības policijas amatpersonām paredzētas tiesības veikt administratīvā pārkāpuma procesu vai veikt administratīvā pārkāpuma procesu līdz lietas izskatīšanai, saraksts

	Nozares likuma nosaukums	Nozares likuma pants, kurā noteikta kompetence	Valsts policija	Pašvaldības policija
1.	Par aviāciju	125.	veic/uzsāk	veic/uzsāk
2.	Enerģētikas likums	119.	uzsāk	uzsāk
3.	Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums	56.	uzsāk	uzsāk
4.	Gaisa kuģu pasažieru datu apstrādes likums	24.	veic	-
5.	Aizsargāta pakalpojuma likums	8.	veic	-
6.	Zvejniecības likums	31.	veic/uzsāk	veic/uzsāk
7.	Ceļu satiksmes likums	83.	veic/uzsāk	veic/uzsāk
8.	Dzīvnieku aizsardzības likums	60.	veic/uzsāk	uzsāk
9.	Patērētāju tiesību aizsardzības likums	38.	veic/uzsāk	veic/uzsāk
10.	Alkoholisko dzērienu aprites likums	15.	veic	veic/uzsāk
11.	Enerģijas dzērienu aprites likums	6.	veic	veic
12.	Narkotisko un psihotropo vielu un zāļu, kā arī prekursoru likumīgās aprites likums	53.	veic	-
13.	Bērnu tiesību aizsardzības likums	88.	uzsāk	uzsāk
14.	Par sapulcēm, gājieniem un piketiem	26.	veic	veic
15.	Izglītības likums	68.	uzsāk	uzsāk
16.	Dizainparaugu likums	54.	veic	-
17.	Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likums	30.	uzsāk	uzsāk
18.	Dzīvesvietas deklarēšanas likums	16.	veic	veic
19.	Personu apliecinošu dokumentu likums	18.	veic	-
20.	Par Latvijas valsts ģerboni	14.	veic	veic

21.	Par Latvijas valsts himnu	8.	veic	veic
22.	Ģerboņu likums	12.	veic	veic
23.	Latviešu vēsturisko zemju ģerboņu likums	11.	veic	veic
24.	Detektīvdarbības likums	17.	veic	-
25.	Pornogrāfijas ierobežošanas likums	13.	veic	veic
26.	Par akcīzes nodokli	36.	veic/uzsāk	veic/uzsāk
27.	Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu likums	11.	veic	veic
28.	Trauksmes celšanas likums	20.	veic	-
29.	Administratīvo sodu likums par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā	29.	veic/uzsāk	veic/uzsāk
30.	Apcietinājumā turēšanas kārtības likums	44.	veic	-
31.	Latvijas Sodų izpildes kodekss	76. ³	veic	-
32.	Ieroču aprites likums	103.	veic	-
33.	Apsardzes darbības likums	28.	veic	-
34.	Pirotehnisko izstrādājumu aprites likums	29.	veic	veic
35.	Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likums	20.	veic	veic
36.	Elektronisko sakaru likums	125.	veic/uzsāk	uzsāk
37.	Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem	33.	veic	-
38.	Bīstamo kravu aprites likums	17.	veic	-
39.	Autoceļu lietošanas nodevas likums	12.	veic	-
40.	Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likums	82.	veic	veic
41.	Dzelzceļa likums	47.	veic	-
42.	Preču zīmju likums	92.	veic	-
43.	Tabakas izstrādājumu, tabakas aizstājējproduktu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likums	15.	veic	veic
44.	Tūrisma likums	20.	veic	-
45.	Dzīvojamo telpu īres likums	43.	uzsāk	uzsāk

46.	Covid - 19 infekcijas izplatības pārvaldības likums	Likums zaudējis spēku 01.01.2024.		
47.	Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli	23.	veic	veic
48.	Sugu un biotopu aizsardzības likums	31.	uzsāk	uzsāk
49.	Meža likums	52.	uzsāk	uzsāk
50.	Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām	46.	veic/uzsāk	veic/uzsāk
51.	Autopārvadājumu likums	60.	veic	veic
52.	Aizsargjoslu likums	66. ⁹	uzsāk	uzsāk
53.	Autortiesību likums	73.	veic	-
54.	Stratēģiskas nozīmes preču aprites likums	21.	veic	-
55.	Par zemes privatizāciju lauku apvidos	40.	-	uzsāk
56.	Augu aizsardzības likums	27.	-	uzsāk
57.	Atkritumu apsaimniekošanas likums	44.	-	uzsāk
58.	Par atbilstības novērtēšanu	20.	-	veic
59.	Priekšvēlēšanu aģitācijas likums	36.	uzsāk	uzsāk
60.	Latvijas valsts karoga likums	24.	veic	veic/uzsāk
61.	Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu	40.	uzsāk	uzsāk